

Information för nyintagna i Vilppula fängelse

Diarienummer 20/400/2020

Vilppula fängelse

Tiina Leinonen

1.2.2021

Innehåll

Allmänt	3
Ansvarig tjänsteman och förtroenhet med förhållandena på anstalten	4
Plan för strafftiden	4
Straffidsbeslut	4
Övervakad frihet på prov	5
Basvård och boende	5
Lokaler du disponerar över	5
Klädsel, linne och klädvård	6
Renlighet	7
Mathållning och uppköp	7
Rökning	7
Innehav av egendom	8
Saker du får ha	8
Att ta saker till fängelset	8
Att lämna saker ifrån sig	9
Förvaring av motorfordon på anstaltens parkering	9
Kontakt med omvärlden	9
Telefon	9
Brev och postförsändelser	10
Att motta mejl	11
Internet och arbetsstationer för elektronisk kommunikation	11
Inkomster och penninghantering	12
Besök	12
Permission	13
Permission på basis av strafftidens längd	14
Permission av viktigt skäl	14
Permission av synnerligen viktigt skäl	14
Deltagande i sysselsättning	14
Arbetsdrift	15
Studier	15
Rehabiliterande insatser	16
Elektroniska tjänster	16

Fritid	17
Fritidsaktiviteter	17
Bibliotek	17
Andlig verksamhet och själavård	17
Hälsovård.....	18
Hur man ska bete sig i fängelset.....	19
Rätt att anföra klagan och begära omprövning	19
Klagan.....	19
Innehållet i klagan.....	20
Tillställande av klagan till myndighet som utövar laglighetsövervakning	20
Begäran om omprövning	20
Personalens uppgifter och hur man sköter ärenden	21

Allmänt

Du har anlänt till Vilppula fängelse, som är en öppen anstalt som lyder under Västra Finlands brottsförklaringsregion. All verksamhet i Vilppula fängelse grundar sig på samarbete och respekt för de andra. Olika människor är en rikedom, och såväl religiösa som kulturella och sexuella minoriteter och könsminoriteter är välkomna till Vilppula fängelse. Tillsammans kan vi främja välbefinnandet och tryggheten för oss alla. Fängelset har 73 platser. Det är en öppen anstalt där intagna ska förbinda sig att avstå från allt missbruk av alkohol och droger. Nykterhet och drogfrihet kontrolleras med test.

Du håller i händerna informationsbroschyr för nyintagna där du ska ta del av hur det fungerar i fängelset och vad som gäller när man avtjänar straff. Du ska även bekanta dig med fängelsets ordningsstadga med bestämmelser som är mer ingående än bestämmelserna i lagen och de anvisningar och föreskrifter som utfärdats med stöd därav. Varje avdelning har en dagordning där tidschemat för sysslorna framgår, såsom tider för måltider och arbete. I varje bostadsenhet finns en pärm med lagar, förordningar, föreskrifter och anvisningar vilka reglerar avtjänande av fängelse. Du hittar pärmen i entrén på bostadsbyggnaden och du kan läsa den fritt. Pärmen ska dock alltid returneras där den ska stå. I pärmen hittar du även fängelsets ordningsstadga.

Kontaktuppgifterna till tillsynsmyndigheterna som övervakar fängelsets verksamhet hittar du på anslagstavlan på din bostadsenhet. Närmare information om verksamheten ges genom separata meddelanden som finns att läsa på anslagstavlan i förvaltningsbyggnaden.

En utländsk intagen ges möjlighet att stå i kontakt med sitt hemlands beskickning och, om möjligt, hjälp med tolkning.

Är du tveksam eller undrar över något så är det bäst att du vänder dig till personalen, så du får korrekta besked och förhållningsregler.

Kontaktinformation:

Vilppula fängelse

Kotiniementie 67, 35700 VILPPULA, Finland

Mejl till intagna: vankiposti.vilppula@om.fi

vilppula.vankila@om.fi

Telefon: +358 295 684 000 eller +358 295 684 003, övervakningens jour +358 50 559 3243

Ansvarig tjänsteman och förtrogenhet med förhållandena på anstalten

Du får en egen ansvarig tjänsteman utnämnd för dig för den tid du är intagen. Det blir han eller hon som är aktivt närvarande i vardagen när du avtjänar ditt straff och ser till att verkställigheten löper smidigt. Med din ansvariga tjänsteman kan du ta upp frågor som gäller dig själv, såsom målen i planen för strafftiden, främjandet av målen och metoderna för att uppnå målen, beredningen av tillstånd (t.ex. permissioner), elektronisk kommunikation och andra vardagliga ärenden.

I Vilppula fängelse är det arbetsledare, handledare och väktare som fungerar som ansvariga tjänstemän. Du får din ansvarige tjänsteman utsedd efter var någonstans du blir sysselsatt. När du tas in redogör en väktare som är i tjänst eller en brottspåföljstjänsteman för dig hur det fungerar i fängelset.

Plan för strafftiden

Innan du blev intagen i fängelse har du fått en individuell plan för strafftiden gjord upp för dig. Den styr hur du kommer att avtjäna straffet och frigges eller släppas villkorligt fri. I planen för din strafftid slår man fast de mål man ska jobba mot under fängelsetiden. Utgående från planen och de alternativ som fängelset har att bjuda på placeras du i någon sysselsättning. Du kan själv påverka hur planen framskrider genom att samarbeta med personalen mot de mål som ställts upp i din plan för strafftiden. Hur bra planen för din strafftid framskrider har inverknings på dina permissioner och dina chanser att få övervakad frihet på prov. Man följer regelbundet upp genomförandet av planen, och planen tas upp för granskning och uppdatering minst tre gånger om året.

I Vilppula fängelse är det stödgrupperna som uppföljer din plan. Till stödgruppen hör utöver dig själv också din ansvarige tjänsteman, en specialhandledare, en väktare och i mån av möjlighet en brottspåföljdschef och direktören/biträdande direktören.

Strafftidsbeslut

På verkställighetsenheten tar man fram ett beslut som gäller din strafftid. Detta sker strax efter att börjat avtjäna straff. Av beslutet framgår grunderna för beräkningen av strafftiden, den tidpunkt då fängelsestraffet eller förvandlingsstraffet för böter kommer att vara avtjänat, tidpunkten för villkorlig eller annan frigivning samt datumet då provotiden går ut. Där står även den tidigaste tidpunkten då permission på basis av strafftidens längd kan beviljas.

Gäller det fängelse på livstid framgår den tidigaste tidpunkten då fången kan frigges villkorligt. När det gäller kombinationsstraff anges i beslutet övervakningstiden och tidpunkten då övervakningstiden inleds.

I frågor som gäller domar och strafftider kan du vända dig till kontaktpersonen som koordinerar verkställighetsrelaterade ärenden.

Övervakad frihet på prov

Mot slutet av verkställigheten är det möjligt att bli släppt och få övervakad frihet på prov, om förutsättningarna för detta är uppfyllda. Du kan släppas fri på prov under elektronisk övervakning tidigast sex månader innan du räknas bli villkorligt frigiven. Övervakad frihet på prov förbereds omsorgsfullt i samverkan med fängelsepersonalen. Du kan själv påverka din eventuella frihet på prov genom att vara aktiv och samarbeta med personalen mot de mål som ställts upp i din plan för strafftiden samt genom att uppföra dig klanderfritt under strafftiden. Du kan också själv ansöka om att få frihet på prov.

Övervakad frihet på prov tas upp med varje fånge i god tid före frigivningen. Målet är att varje fånge ska slussas ut från Vilppula fängelse genom övervakad frihet på prov. För beredningen av övervakad frihet på prov svarar i huvudsak specialhandledare. Under övervakad frihet på prov fortsätter främjandet av de mål som är uppsatta i planen för strafftiden.

Basvård och boende

Lokaler du disponerar över

Vilppula fängelse har 4 fristående bostadsbyggnader, där intagna är bosatta i bostadsenheter. Var och en har ett eget rum. Köket, allrummet, badrummet och toaletten delar man med andra som bor i enheten. Bostadsrummen är färdigt inredda och med television. Dina personliga tillhörigheter ska rymmas i de förvaringsutrymmen som reserverats för dem i ditt bostadsrum. Kom ihåg att tänka på brandskyddet.

Vid intagningen får du nyckeln till ditt bostadsrum. Du ska hålla dörren till rummet låst alltid när du lämnar rummet. Om du tappar nyckeln, kan det hända att du måste utge ersättning med 25 €. Nyckeln ska du lämna på väktarkontoret när du lämnar fängelseområdet. Detta gäller dock inte när man går ut under ledsagning, t.ex. när man går och handlar.

Entrédörrarna till bostadshusens låses efter närvarokontroll så att man inte kommer in utifrån. Man får inte lämna sitt bostadshus utan personalens tillstånd vardagar 21:00-06:00 och helger 21:00-07:00. Då måste alla få sova. Matlagning, städning osv. ska skötas innan tystnaden börjar.

Närvarokontroller utförs enligt dagordningen och även nattetid.

Röka får man ute på rökplatserna medan avdelningen är öppen. Mellan 21:00 och 06:00 får man röka på överenskomna ställen, t.ex. på balkong.

Klädsel, linne och klädvård

På öppen anstalt använder man egna kläder. Att få ha egna kläder kan dock förvägras om ordningen eller säkerheten i fängelset fodrar det. Förvägras du att inneha ett klädesplagg har du rätt att få ett skriftligt beslut i saken med anvisning om hur man begär omprövning. Du tillåts att inneha egna kläder upp till en sådan mängd som brandskyddet och förvaringsutrymmena på ditt rum m.m. möjliggör.

Man ska vara korrekt klädd på fängelseområdet. Blir något oklart när det gäller korrekt klädsel kan du alltid vända dig till personalen och fråga.

När du jobbar ska du ha klädsel som uppfyller krav som gäller för den konkreta sysslan, detta bl.a. med tanke på arbetarskydd. Om arbetet förutsätter att du använder skyddskläder, får du lämpliga arbets- och skyddskläder som du kan använda.

Lakan och handdukar får du av fängelset. Också gardinerna och mattorna kommer från fängelset.

Brottspåföljdsmyndighetens persedlar (lakan och handdukar mm.) tvättas centraliserat på fängelsets tvätterier. Personalen ger dig närmare anvisningar om dagarna för linnebyte. Lakan och handdukar ska bytas ut minst en gång i månaden. Lägg dem i en plastkasse med ditt namn på och ta dem till hyllan i tamburen till tvätteriet på morgonen (tisdag, torsdag, fredag) och på eftermiddagen kan du avhämta dina tvättade persedlar från bordet i tamburen. Man får inte tvätta lakan och handdukar själv. Dina egna kläder ska du tvätta själv i lokaler som är avsedda för ändamålet. Sina egna kläder tvättas men i tvättstugorna på AS1 och AS3. De som bor i AS2 kan tvätta sina kläder med maskiner på våningarna och de som bor i Johtola med maskiner som är där. I tvätteriet i Talola-byggnaden kan du också tvätta dina egna kläder måndagar och tisdagar efter 16.30, fredagar efter 13.45 och på helger hela dagen.

Renlighet

Du ska plocka och städa i ditt bostadsrum och andra rum där du vistas, och dessutom ska du sköta om annan renhållning och hushållsarbete. Personalen ger närmare anvisningar om praxis och arbetsfördelning när det gäller städning av gemensamma lokaler. Fängelset tillställer redskap och rengöringsmedel för städning. De finns på bostadsavdelningarna med tillhörande instruktioner.

Mathållning och uppköp

På detta fängelse ska intagna själva sköta största delen av måltiderna på egen hand. Anstalten bjuder enbart på lunch måndag till fredag 11.00 – 11.30. Helger och lätthelgdagar serveras inga måltider.

Anstalten utger matpenning för anskaffande av livsmedel i kompensation för de måltider som anstalten inte står för. Matpenningen utgår med 1,50 € för frukost, 2,50 € för lunch, 2,50 € för middag och 1,10 € för kvällsmat, sammanlagt 7,60 € per dag då fängelset inte serverar en enda måltid. För vardagar då lunch serveras betalas en matpenning på 5,10 €.

Du ska se till att handla tillräckligt med matförnödenheter i butiken så det räcker för en veckas måltider för dig. Vill du få handledning och råd när det gäller självständig matlagning så fråga gärna personalen.

Behöver du specialkost av hälsoskäl eller på grund av religiös eller annan grundad övertygelse, ska du tala om för detta genast när du anlant till fängelset.

Man far ut och handlar två gånger i veckan, tisdag och fredag. Fängelset ordnar gemensam transport. Du ska boka tid för att gå och handla genom att teckna ditt namn på listan i förvaltningsbyggnaden.

Kom ihåg att uppföra dig korrekt i butiken. Märk väl att du inte har tillstånd till några personliga möten med utomstående personer medan du är ute och handlar.

Har du inga pengar när du kommer till fängelset eller om du inte genast kan fara och handla butiken kan fängelset ge dig Leijona caterings matportioner.

Rökning

Rökning är endast tillåten på särskilt anvisade platser utomhus. Det är förbjudet att röka inomhus.

Innehav av egendom

Saker du får ha

Du tillåts inneha en rimlig mängd personliga tillhörigheter, dock med hänsyn till bl.a. tillgång till förvaringsutrymmen, brandskydd och möjlighet att granska föremålen i fråga. Fövägras du att ha ett föremål eller ämne har du rätt att få ett skriftligt beslut i saken med anvisning om hur man begär omprövning.

Läs noga fängelsets ordningsstadga! I den står bestämmelser som gäller innehav av egendom och där fastslås de föremål som man inte får inneha.

Observera att om du har planer på att skaffa dig saker utifrån, ska du dessförinnan försäkra dig om att du kan få ha dem i din besittning eller att de kan tas till förvaring i fängelset.

Man gör upp en förteckning över alla dina tillhörigheter som tas in till förvaring på anstalten. På din begäran kan en förteckning även göras upp över den särskilt värdefulla egendom som du tillåts ha i din besittning. Det som du inte tillåts ta med dig till bostadsrummet tas i säkert förvar och du får det tillbaka när du lämnar fängelset. Detta gäller dock ej saker eller ämnen som är farliga eller förbjudna i lagen.

Du ansvarar själv för saker du innehar. Om du behöver ha några saker som ligger inne i fängelsets förvaring, kontakta väktaren som är i tjänst.

Att ta saker till fängelset

Den som kommer och besöker dig kan i samband med besöket överlåta en mindre mängd tillåtna varor till dig. Det kan handla om tidningar och tidskrifter, kläder och föremål för personligt bruk. En besökare kan föra med sig saker enbart till den fånge som han eller hon ska besöka. Varorna ska lämnas över till fängelsepersonalen vid juren för granskning.

Det går att ta till dig en mindre mängd saker, som man ska lämna in till fängelsets jour enligt överenskommelse på förhand eller så kan man skicka dem per post. Det ska vara saker som det är tillåtet att inneha i fängelset.

Observera att förvaringsutrymmena på fängelset är begränsade, vilket innebär att ifall varorna inte får plats kan de bli sända dit du anvisar på din bekostnad.

Att lämna saker ifrån sig

Via jouten kan du lämna ifrån dig dina personliga tillhörigheter så att dina anhöriga kan föra dem bort. Är det fråga om en tillhörighet som har antecknats i din egendomsförteckning, så är det viktigt att på förhand komma överens om avhämningen med jouten.

Förvaring av motorfordon på anstaltens parkering

För att få förvara din bil på fängelsets parkering ska du ha en grundad orsak, t.ex. att du behöver bilen för att ta dig till arbetet eller studierna eller för andra resor som är nödvändiga för deltagande i någon annan aktivitet. Innan du tar bilen till området ska du diskutera saken med brottspåföljdschefen. Bilen ska vara i vägtrafikdugligt skick och du ska stå ägare eller innehavare till bilen. Du ska tillställa registerutdraget till väktarkontoret.

Personalen har rätt att granska bilarna som finns på fängelseområdet. Bilnycklarna ska förvaras på fängelsets väktarkontor. Du kan ta dig till bilen endast med tillstånd av väktare.

När du flyttar till ett annat fängelse ska du se till att även bilen flyttas inom två veckor från din förflyttning.

Kontakt med omvärlden

Telefon

Du kan beviljas tillstånd att använda mobiltelefon. Du får av fängelset en mobiltelefon du får använda. Telefonen har varken kamera eller internetuppkoppling. Du ska själv skaffa abonnemang till mobilen.

Du får telefonen när du anmäler dig på morgonen 7.00–7.45 i enlighet med dagordningen. Du ska återlämna telefonen till väktarkontoret 19.45–20.45. På helger får du ut telefonen i enlighet med veckoslutets dagordning 8.00–8.30. Telefonen får användas inom det område som det är tillåtet att röra sig för fångar. Medan du deltar i någon sysselsättning utanför fängelset ska du lämna telefonen på ditt rum. Användningen av telefon får inte heller störa arbetsdriften eller dina kontakter med tjänstemännen.

Några smarttelefoner får man inte använda på fängelseområdet. Däremot får du din smarttelefon med dig till permissioner samt till civilt arbete och studier. Vid behov kan du få använda smarttelefon under övervakning med väktarens tillstånd, t.ex. för att logga in på bank.

Du får ringa samtal till personer utanför fängelset. Om du inte har någon samtalstid kvar ger fängelset dig möjlighet att sköta viktiga och tvingande ärenden per telefon, t.ex. att ringa samtal till myndigheter, via din ansvarige tjänsteman eller en specialhandledare.

Brev och postförsändelser

Du har rätt till korrespondens per post. Brev du skickar ska du kasta in i postlådan intill förvaltningsbyggnaden. Breven ska ha portot betalt. Postlådan töms dagligen 15.00.

Vill du posta ett paket, kan du göra det på R-kiosken när du är ute och handlar.

Det går att skicka post till dig.

På försändelsen ska stå

- Fängelsets adress: Kotiniementie 67, 35700 VILPPULA, Finland
- Ditt namn
- Avsändarens uppgifter.

Du får ta emot postpaket på fängelset. Märk väl att i fråga om postpaket som kommer till dig ska det i adressfältet för mottagaren antecknas ditt namn och som adress ska man ange fängelsets adress. På detta sätt säkerställs att postpaketet kommer ända fram, eftersom fängelsepersonalen inte avhämtar paket som skickats till dig, utan det blir posten som tar dem till fängelset.

Brev och andra postförsändelser kan granskas i fängelset. Ett undantag är brev och skrivelser till och från advokater och tillsynsmyndigheter som övervakar fängelsets verksamhet. Om du avhämtar paketet själv, ta det öppnat till väktarkontoret för granskning. Breven delas ut väktarkontoret. 19:45–20:45.

Om det i ett brev eller en postförsändelse kommer in föremål eller ämnen som man inte får inneha i fängelse, ska dessa omedelbart lämnas över till fängelsepersonalen.

Om du vill kan du göra en tillfällig adressändring så att din personliga post kommer till fängelset och når dig. Adressändringen kan göras på webben med bankkoder eller på en blankett som du får i juren.

Att motta mejl

På en öppen anstalt får du ta emot mejl. Adressen är vankiposti.vilppula@om.fi. I adressfältet i meddelandet ska avsändaren anteckna ditt förnamn och efternamn, och i fältet för meddelandets textdel ska avsändaren skriva in sitt eget förnamn och efternamn så att uppgiften om vem som är avsändaren förmedlas till dig. Av datasäkerhetsskäl avlägsnar mejlsystemet alla bilagda filer och bilder automatiskt. Personalen printar ut mejlet. Du får endast ta del av själva meddelandet, inga bilagor.

Internet och arbetsstationer för elektronisk kommunikation

Enheten disponerar över 10 arbetsstationer för elektroniska tjänster där fångarna kan använda internet och Skype. Det finns begränsningar i hur man kan få använda nätet. Arbetsstationerna är belägna i förvaltningsbyggnaden och på arbetsställen.

Du kan ansöka om tillstånd att använda internet för ändamål som hänför sig till din utkomst, arbete, utbildning, rättsliga ärenden, sociala eller boenderelaterade ärenden eller om du har något annat motsvarande viktigt skäl. När du söker om tillstånd ska du motivera varför du ska tillgång till internet (t.ex. betalning av räkningar i nätbanken). Internetanvändningen kan övervakas vid behov. Tillstånd söks på en separat blankett.

Du kan också få tillstånd att skicka och ta emot mejl. Mejl får användas för att sköta ärenden med myndigheter, studierelaterade ärenden och i syfte att hålla kontakt med omvärlden.

Personalen kan ge dig ytterligare information och handleda dig i användningen av tjänster som kräver stark autentisering (gäller många myndighetstjänster, bl.a. FPA och Skatteförvaltningen). En del av de elektroniska tjänsterna kan dessutom utnyttjas för att uppnå målen i planen för strafftiden (t.ex. när det gäller rehabilitering och studier). På arbetsstationernas ingångssida

<https://www.rikosseuraamus.fi/sv/index/portti.html> hittar man tematiskt grupperade länkar till elektroniska tjänster.

Mer information om möjligheterna att använda elektroniska tjänster och om deras funktioner finns under rubriken Elektroniska tjänster. Information om besök som ordnas via videoförbindelse (t.ex. Skype) finns under rubriken Besök.

Inkomster och penninghantering

Inkomster

Om du arbetar eller deltar i någon sysselsättning, utbildning eller rehabilitering betalas du sysselsättningspenning, som är skattefri inkomst. Sysselsättningspenning utgår med 4,62 respektive 7,35 euro per verksamhetsdag. Kategorin av sysselsättningspenningen betingas av hur bra de mål som är uppställda i planen för strafftiden har blivit uppfyllda och hur regelbundet och varaktigt deltagandet i sysselsättningarna har varit.

Sysselsättningspenningen kan dock helt eller delvis dras in ifall du får stöd från någon annan myndighet (t.ex. åtnjuter studiestöd).

Ingen sysselsättningspenning betalas om du har frigång för civilt arbete.

I stället för sysselsättningspenning betalas lön, om du deltar i arbete i öppen anstalt som utförs för någon annans än Brottsförmyndighetens räkning. Då ska du ha med dig skattsedel.

Utöver sysselsättningspenningen betalas du en brukspenning på 1,60 euro för varje dag som räknas in i strafftiden, även för helger.

Penninghantering

Inkomster och förmåner betalas till ditt eget bankkonto och du disponerar över ditt eget bankkort. Du får ha dina kontanter och betalkort på dig. Saknar du eget bankkonto eller bankkort, ska du ta det upp med personalen.

Ska du betala räkningar, kontakta personalen.

Utgångspunkten är att man i öppna anstalter använder sitt civilbankkonto och civilbankkort. Till bankomat kommer du när du är ute och handlar.

Besök

Du får träffas med din familj, dina vänner och bekanta under fängelsetiden.

Det finns olika besökstyper, bl.a. övervakat besök, besök av barn, oövervakat besök och sammanträde med ombud. Besök kan även äga rum via videoförbindelse (dvs. Skype).

Läs noga fängelsets ordningsstadga! Ordningsstadgan innehåller närmare uppgifter om besökstiderna, hur länge besöken får vara, vilka villkor som gäller och hur man ansöker om olika slags besök.

Kom ihåg att boka tid för besöken i god tid så att man hinner med förberedelserna inför besöket.

Det finns en separat anvisning om oövervakade besök. Specialhandledaren ger dig in i besökspraxis och fängelsets familjearbete.

När besökaren är yngre än 18 år

En minderårig besökare ges tillträde till fängelse för att besöka andra än sin egen förälder endast med samtycke från vårdnadshavaren. En besökare som fyllt 15 år får dock besöka sin nära anhörig utan samtycke från vårdnadshavaren, om inte vårdnadshavaren explicit motsätter sig besöket. Är den minderåriga besökaren omhändertagen blir det barnskyddsmyndigheten som beslutar om samtycket.

En besökare under 15 år ges i regel inte tillträde till fängelset utan ledsagare.

Permission

Du kan beviljas tillstånd att för en kort tid avlägsna dig från fängelset. Detta kallas för permission.

Permission kan beviljas med hänvisning till strafftidens längd eller ett viktigt eller ett synnerligen viktigt skäl.

Syftet med permission är att stödja dig i att bevara dina kontakter och anpassa dig i samhället samt att lindra de negativa effekter som frihetsberövandet medför.

Permission söker man med respektive blankett som finns att få i en box i fängelsets förvaltningsbyggnad. Permissionsansökan med eventuella bilagor ska kastas i postlådan på väggen intill ingången till förvaltningsbyggnaden, eller så kan du lämna den till väktaren vid fängelsets jour. Tänk på att fylla i alla punkter i ansökan omsorgsfullt. Personalen ger hjälp med att fylla i blanketten.

Beslut om permission tas av fängelsedirektören eller biträdande direktören. I vissa fall fattas beslutet dock vid Brottsförvaltningsmyndighetens centralförvaltningsenhet. En permission kan också beviljas under eskort (ledsagad).

Tänk på att lämna in permissionsansökan i god tid så att den hinner handläggas!

Permission på basis av strafftidens längd

Permission på grundval av längden på din strafftid kan du få efter att du avtjänat straff så länge att du har kommit fram till den tidigaste möjliga permissionstidpunkten.

Du kan få permission på basis av längden på strafftiden förutsatt att

- det främjar genomförandet av planen för din strafftid
- det kan anses sannolikt att du kommer att iaktta permissionsvillkoren och
- du förbinder dig att genomgå kontroll av drogfrihet och annan behövlig kontroll.

Du kan få permission på basis av strafftidens längd i upp till tre dygn inom förloppet av två månader.

Permission av viktigt skäl

Du kan också få permission om du har ett viktigt skäl därtill. Viktigt skäl kan ha att göra med din familj eller med att sköta ärenden som gäller sysselsättning och utbildning, sociala eller boenderelaterade saker, utkomst och hälsovård.

Permission beviljas för den tid som det ofrånkomligen tar att sköta ärendet som utgör grund för permissionen.

Permission av synnerligen viktigt skäl

Ett synnerligen viktigt skäl kan vara en allvarlig sjukdom eller begravning av en nära anhörig eller någon annan närstående eller någon annan liknande orsak.

Permission beviljas för den tid som skötseln av det ärende som utgör grund för permissionen nödvändigtvis kräver.

Deltagande i sysselsättning

Du är skyldig att delta i någon aktivitet som är ordnad eller godkänd av fängelset. Skyldigheten gäller under fastställd arbets- och sysselsättningstid. Hälsotillstånd, bristande funktionsförmåga eller ålder kan ligga till grund för att få dispens från sysselsättningsplikten. Planen för strafftiden påverkar primärt vilken sysselsättning som du blir placerad i. Sysselsättningen kan gå ut på att du deltar i fängelsets

arbetsdrift, någon utbildning eller rehabiliterande aktivitet, t.ex. ett åtgärdsprogram eller individuella insatser.

Personalen handleder dig i användningen av alla tillgängliga tjänster.

Arbetsdrift

I Vilppula fängelse kan man arbeta med trädgård, snickeri, metallverkstad, fastighetsskötsel, städning och tvätt samt jordbruk. Man tar en personligen diskussion med varje fånge innan han eller hon placeras i någon sysselsättning. Brottspåföljdschefen ansvarar för din placering i sysselsättning. Den första veckan efter intagningen är s.k. ankomstvecka. Under ankomstveckan får du introduktion i hur det funkar i fängelset. Du får också förbättra dina färdigheter när det gäller mathållning på egen hand. Under veckan tar man också upp din plan för strafftiden och du blir placerad i någon sysselsättning med utgångspunkt i målen som är uppsatta i planen.

Du har möjlighet att få fullskalig examensinriktad yrkesutbildning inom bygg, trä, metall och catering. Dessutom kan du få avlägga en delexamen vid sidan av städnings- och tvätteriarbetet.

Tidpunkterna för löneutbetalningen kan du kolla på schemat i väktarkontoret på Vilppula fängelse. Skattsedeln ska lämna in endast om du är placerad i ett arbete som utförs för någon annans än Brottspåföljdsmyndighetens räkning, i andra fall behöver du ingen skattsedel.

Du kan beviljas frigång för att kunna arbeta eller delta i arbetspraktik utanför fängelset (tillstånd till civilt arbete). En förutsättning för att få civilt arbete är att det till avlöningsnivån och övriga villkor till väsentliga delar motsvarar de villkor som allmänt gäller likartat arbete.

För att ansöka om tillstånd till civilt arbete ska du kontakta brottspåföljdschefen eller en brottspåföljdstjänsteman. Av dem får du ansökningsblanketten samt en blankett som arbetsgivaren ska fylla i och som är arbetsgivarens redogörelse över den civila arbetsplatsen.

Du kan ges tillstånd att i fängelset för egen räkning utföra sådant godtagbart arbete som lämpar sig att utföras i ett fängelse (eget arbete). Tillstånd för eget arbete söks på samma sätt som tillstånd för civilt arbete.

Studier

Du kan studera i Vilppula fängelse, eller så kan beviljas tillstånd att studera utanför fängelset (studietillstånd).

I Vilppula fängelse har du möjlighet att studera catering, metall, träbransch, byggbransch, fastighetsskötsel och trädgårdsodling. När det gäller trädgårdsbranschen ska du först söka och bli antagen till Gradias utbildning. I fråga om andra yrkesbranscher genomförs utbildningen via läroanstalten Sasky, som har samarbete med Vilppula fängelse.

Studierna är mycket praktiska och arbetslivsorienterade. I fråga om gemensamma examensdelar krävs din egen aktivitet och initiativ. För studierelaterade ändamål kan du få använda datorer som fångarna får använda eller genom beslut av direktören också din egen dator.

Rehabiliterande insatser

I Vilppula fängelse arbetar tre specialhandledare. Du kan kontakta dem i frågor som intresserar dig eller som du undrar över. Specialhandledarna genomför programarbete som gäller bland annat substansmissbruk, familjeförhållanden och våld och för med dig diskussioner om kriminalitet. De kan bearbeta med dig frågor som gäller social trygghet och livskompetens. De bereder med dig din eventuella övervakade frihet på prov och din frigivningsplan.

Elektroniska tjänster

Du kan också genomföra din plan för strafftiden delvis med att använda elektroniska tjänster. Information om hur man använder arbetsstationer hittar du under rubriken Internet och arbetsstationer för elektroniska tjänster.

Fängelset i Vilppula deltar i Sasky-projektet Vahvistu verkossa, genom vilket man kan få hjälp med användning av dator varje vecka. Dessutom hjälper din ansvarige tjänsteman och annan personal dig med att använda datorn.

Befrielse från sysselsättningsplikt för viss tid

Har du regelbundet deltagit i någon sysselsättning kan du med beaktande av hur planen för strafftiden genomförts bli befriad från sysselsättningsplikten. Du kan få ledigt två vardagar för varje kalendermånad under vilka du regelbundet deltagit i någon sysselsättning. För ansökan finns en separat blankett.

Ansökningsblanketter finns att få i en box i fängelsets förvaltningsbyggnad. Lämna in din ifyllda ansökan i god tid, gärna två veckor innan befrielsen börjar, till arbetsledaren, läraren eller handledaren på ditt verksamhetsställe. De som studerar ska efter möjlighet ta sin ledighet då det är semester där de studerar.

Fritid

Fritidsaktiviteter

På fritiden kan du delta i fritidsaktiviteter som ordnas i fängelset. Tiderna står angivna i fängelsets dagordning. Utbudet varierar från anstalt till annan. Du kan vara med och påverka hur aktiviteterna planeras och genomförs genom att komma med förslag till tjänstemannen med ansvar för fritidsaktiviteterna.

På fängelseområdet kan man motionera utomhus på motionsslingan och inne på gymmet och i motionssalen. Syssla med musik kan man i ett separat rum. Bokningslista för motionssalen och musikrummet finns på väktarkontoret.

Det är också möjligt att syssla med roddsport och fiske inom ett område som fängelset bestämt. När det gäller fiske ska man tänka på att ha behövliga tillstånd.

När du går ut till motionsslingan eller vattenområdet ska du anmäla din avgång till väktarkontoret.

Det ordnas fritidsutflykter under ledsagning, t.ex. till simhall, idrottsevenemang, teater, travtävlingar osv. Dessa anslås separat och man ska anmäla sig till dem i förvaltningsbyggnaden.

Dessutom har du möjlighet att en gång i veckan, efter att ha fått tillstånd, delta i någon handledd sysselsättning som fängelset godkänt utanför fängelset i området Mänttä-Vilppula. Det kan vara t.ex. sport, kultur eller religiösa sammankomster.

Uppdaterad information kan du ta del av på anslagstavlan i förvaltningsbyggnaden.

Bibliotek

Du har tillgång till bibliotekstjänster. På onsdagar ordnas gemensamma besök till biblioteket i Mänttä-Vilppula. För att kunna fara till biblioteket måste du skriva dig in på listan på väktarkontoret i förvaltningsbyggnaden. Om du har ett identitetsbevis att legitimera dig med kan du få ett bibliotekskort gratis på biblioteket.

Andlig verksamhet och själavård

Du har möjlighet att delta i andliga sammankomster och få diskutera andliga frågor.

I Vilppula fängelse medverkar en pastor och diakon från evangelisk-lutherska församlingen i Mänttä-Vilppula med uppgiften som bisyssla. Dessutom anställda och frivilliga i pingstsamfundet, frikyrkan och vissa andra religiösa samfund besöker fängelset regelbundet och ordna andliga tillställningar.

Utanför fängelset är det möjligt att besöka andliga tillställningar som ordnas i området Mänttä-Vilppula och som fängelset godkänt en gång i veckan inom ramen för det s.k. hobbytillståndet (tillstånd att delta i verksamhet utanför fängelset).

Från fängelset ordnas i regel en gång i veckan samtransport till gudstjänst Mänttä eller Vilppula kyrka. På anslagstavlan i väktarkontoret i förvaltningsbyggnaden finns uppgifter om religiösa tillställningar som ordnas i fängelset och tiderna när transporten till gudstjänst går.

Hälsovård

Fånghälsovården har en poliklinik i fängelset där du kan sköta dina hälsorelaterade ärenden. Via polikliniken går det att boka tid till läkare och tandläkare. Sjuksköterskan är i regel anträffbar tisdagar, onsdagar och torsdagar. Polikliniken ska du kontakta även i frågor som gäller psykisk hälsa.

Om din sjukdom eller skada inte kan behandlas inom ramen för hälso- och sjukvården för fångar, överförs du tillfälligt till vård eller undersökning utanför fängelset.

Du kommer till sjukskötarens mottagning genom att fylla i en blankett som är avsedd särskilt för uträttande av ärenden hos sjuksköterskan. Kasta in blanketten till sjuksköterskans låsta postlåda i förvaltningsbyggnaden eller i en annan låst postlåda för post till sjuksköterska som ligger utanför förvaltningsbyggnadens bakdörr.

På mottagningen hos sjuksköterskan kommer man alltid med bokad tid. Läkaren besöker fängelset två gånger i månaden, boka tid hos läkaren kan du via sjuksköterskan på ett ärendeformulären där du ska ange även orsaken till besöket. Till tandvården far man till polikliniken vid sjukhuset för fångar i Tavastehus.

Mediciner utskrivna till patienter ska tas enligt läkarens anvisningar. Mediciner som blivit över ska du lämna tillbaka i dosetten.

Vid akuta hälsorelaterade problem kontakta personalen!

Hur man ska bete sig i fängelset

Fängelsestraffet regleras av ett flertal normer, regler och anvisningar. Kom ihåg att ta del av fängelselagen och fängelsets ordningsstadga. Läs också dagordningen på anslagstavlan på din avdelning.

Du ska uppträda korrekt mot personalen och andra intagna såväl som andra personer du möter i fängelset. Dessutom är du skyldig att följa personalens anvisningar och befallningar.

Du kan påföras disciplinstraff om du brutit mot bestämmelserna i fängelselagen, statsrådets förordning om fängelse, föreskrifter utfärdade av Brottsförmyndighetens centralförvaltningsenhet eller fängelsets ordningsstadga.

Du kan även få disciplinstraff om du i fängelset eller under uppsikt av en tjänsteman vid Brottsförmyndigheten gjort dig skyldig till ett brott som inte kan förutses medföra strängare straff än böter. Till sådana brott och förseelser räknas bl.a. straffbart bruk av narkotika, hindrande av tjänsteman, motstånd mot tjänsteman, lindrig misshandel, misshandel eller försök därtill, lindrig skadegörelse, olaga hot och fånges vapeninnehav.

Om du uppsåtligt eller av oaktsamhet orsakar skada för fängelset (exempelvis utrustning som försvunnit eller brutits) är du skyldig att utge ersättning. Ärendet avgörs i sista hand i domstol.

Rätt att anföra klagan och begära omprövning

Klagan

Om du upplever att du har behandlats osakligt eller misstänker att en myndighet eller tjänsteman inte har iakttagit lagen eller fullgjort sina skyldigheter, kan du skriva ett klagomål till laglighetsövervakaren. I problem- och konfliktsituationer är det dock angeläget att försöka lösa problemet i första hand genom att diskutera med personalen. Att prata med personalen är oftast det snabbaste sättet att få saker till rätta.

Klagan ska anföras skriftligt och den får man skriva fritt på sitt eget modersmål. Av klagoskrivelsen ska framgå klagandens namn och kontaktuppgifter. Till klagan bör bifogas eventuella beslut utgivna i ärendet och andra relevanta handlingar. En förvaltningsklagan som gäller en omständighet som ligger mer än två år tillbaka i tiden ska inte prövas om inte särskilda skäl därtill föreligger.

Innehållet i klagan

1. I klagan ska man precisera vilken verksamhet eller åtgärd eller underlåtelse av Brottspåföljdsmyndigheten eller dess tjänsteman som man riktar kritik mot.
2. Klaganden ska uppge på vilka grunder han eller hon anser att Brottspåföljdsmyndigheten eller dess tjänsteman har förfarit på ett felaktigt sätt.
3. Så långt möjligt bör man även lämna uppgift om tidpunkten för det förfarande eller den underlåtenhet som kritiken gäller.
4. I klagan bör man uppge huruvida en klagan som gäller samma ärende är anhängig någon annanstans.

Tillställande av klagan till myndighet som utövar laglighetsövervakning

Lagligheten i verksamheten av Brottspåföljdsmyndigheten, dess enheter och tjänstemän övervakas inom myndigheten genom interna tillsyn. Brottspåföljdsmyndighetens verksamhet övervakas dessutom bl.a. av riksdagens biträdande justitieombudsman. Klagan över en och samma sak kan inte anföras hos mer än en myndighet som utövar laglighetsövervakning. En förteckning över de huvudsakliga tillsynsmyndigheterna för fängelsernas verksamhet hittar du på anslagstavlan på din avdelning. Du kan själv posta din klagoskrivelse direkt till myndighet som utövar laglighetsövervakning eller be fängelsepersonalen vidarebefordra den.

Brottspåföljdsmyndigheten är inte behörig att pröva klagan som gäller hälso- eller sjukvård. Hälsovårds- och sjukvårdstjänster för fångarna produceras av Enheten för hälso- och sjukvård för fångar och lagenligheten i dess verksamhet övervakas av Norra Finlands regionförvaltningsverk.

Begäran om omprövning

Begäran om omprövning är det primära rättsmedlet när det gäller att söka ändring i ett beslut. Brottspåföljdsmyndighetens beslut där man kan begära omprövning är uppräknade i lagarna om respektive påföljder (20 kap. 1 § i fängelselagen, 15 kap. 1 § i häktninglagen, 40 § i lagen om övervakad frihet på prov). Till ett beslut i vilket omprövning får begäras fogas en anvisning om hur man begär omprövning. Där ges anvisningar om hur begäran om omprövning ska framställas. Begäran om omprövning ska anföras i skriftlig form inom sju dagar från delfående av beslutet. Ändring i beslut som meddelats i ett ärende som gäller begäran om omprövning får sökas genom att anföra besvär hos förvaltningsdomstolen.

I en klagoprocess behandlas i princip inte beslut i vilka ändring får sökas genom omprövningsförfarande. I en klagoprocess är det dock möjligt att undersöka processuella aspekter av ärendet, till exempel frågan huruvida rätten att söka ändring har tillgodosetts.

Personalens uppgifter och hur man sköter ärenden

Syftet med verkställigheten av fängelse är att öka din beredskap för ett liv utan kriminalitet och skapa förutsättningar för din återanpassning till samhället. Det är mot detta mål som fängelsepersonalen arbetar i samverkan med dig, var och en i enlighet med sin respektive arbetsbeskrivning. Syftet är att främja din fysiska, psykiska och sociala välfärd samt att stödja dig i att uppnå de mål som ställts upp för dig för den tid du avtjänar straff. I alla frågor du kan ha kan du alltid vända dig till din ansvariga tjänsteman eller någon annan anställd.

Det finns också ett flertal externa aktörer som medverkar i fängelserna och besöker intagna. Du kan diskutera med deras representanter och delta i den mångsidiga rehabiliterande verksamhet som de anordnar. Mer information om externa aktörer får du på anslagstavlan i din avdelning och av personalen.

Har du ärende till någon av fängelsets tjänstemän ska du boka tid. Kontakta den tjänsteman du önskar prata med på ett ärendeformulär eller per telefon. Ärendeformulär finns att få i fängelsets förvaltningsbyggnad. Ärendeformuläret kan lämnas in direkt till väktaren under de tider man kan utträta ärenden med väktarkontoret, eller kastas in i postlådan utanför förvaltningsbyggnaden. På förvaltningsbyggnadens ytterdörr finns anslagna telefonnumren till alla tjänstemän vid Vilppula fängelse.

Tiderna för utträttande av icke-akuta ärenden är måndag–fredag 7.00–7.45, 11.00–11.30 och 19.45–20.45, helger 8.00–8.30, 15.00–15.30 och 19.45–20.45.

Bilagda hittar du kontaktuppgifterna till personalen vid Vilppula fängelse.

Bilaga 2 Om det börjar brinna

Om det börjar brinna

Om det brinner i ditt eget rum eller i din bostadsenhet

ta dig ut så snabbt du kan

stäng alla dörrar bakom dig

hjälp andra att ta sig ut

pröva släcka branden om du bedömer att du klarar det

ta dig ner under röken, nere vid golvet är det lättare att se och andas.

Om det brinner i en annan cell eller i trapphuset

stanna i din egen bostad och håll dörren stängd, röken är livshotande och dödar snabbt

gå aldrig ut i ett rökfyllt trapphus

täta till springorna i dörröppningen t.ex. med en fuktig handduk

vänta på räddningstjänsten på balkongen eller vid öppet fönster

påkalla räddningstjänstens uppmärksamhet genom att hojta eller vifta med händerna.